

Hoorzitting 7 juni 2013

Voor de commissie Bezwaar en Beroepschriften is uitgenodigd de st. Behoud Houtmanpad e.o. De stichting maakt onderstaand bezwaar tegen de reparatiebesluiten voor de omgevingsvergunning fietsverbinding Houtmanpad.

Inleiding

Geachte Commissieleden,

Op 7 mei jl. ontving de stichting een brief van de gemeente Haarlem waarin wordt aangekondigd dat op twee omgevingsvergunningen reparatiebesluiten worden toegepast. Te weten een reparatiebesluit voor wat betreft de 5 bruggen en één voor de onderdoorgang ter hoogte van de Randweg. Het betreft hier twee complexe zaken met verschillende aspecten op procedureel, juridisch, inhoudelijk en financieel terrein. Voordat wij ingaan op de inhoudelijke argumenten wil de stichting u laten weten dat zij het niet eens is met de gevolgde procedure.... Het bevreemdt ons met name dat enkel voor de onderdoorgang een nieuwe procedure voor de omgevingsvergunning is opgestart. Wij zijn van mening dat dit ook voor de aanleg van de 5 bruggen en de kap van de bomen had moeten gebeuren, dit vanwege het feit dat er nu een flink aantal bomen méér (een stuk of dertig!) gekapt gaat worden. Burgers hebben hier nooit openbaar kennis van kunnen nemen waardoor bezwaar tegen deze vergunning wat betreft bomenkap en aanleg van bredere bruggen dan het bestemmingsplan toestaat, voor hen bij voorbaat onmogelijk is geworden (inspraak op het tracédeel over het eilandje is er sowieso nooit geweest). De gemeente geeft ook zelf toe dat de bouwvergunning nu niet deugt. Wij vragen de commissie dan ook of zij B&W er toe kan bewegen alsnog een nieuwe omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen aan te vragen. Wat betreft de omgevingsvergunning voor de onderdoorgang zullen wij de nieuwe procedure volgen en een nieuwe aanvullende zienswijze indienen en indien nodig beroep instellen.

Een kaderschets waarbinnen dit reparatiebesluit valt

Het is zeer opmerkelijk dat wij door de gemeente voor deze hoorzitting zijn uitgenodigd om ons bezwaar tegen de omgevingsvergunning toe te lichten. In een eerder stadium hebben wij al op de fouten in deze vergunning gewezen. Pas nadat de gemeente er zelf achter kwam dat de omgevingsvergunning in hoger beroep geen stand zou houden, is in allerijl de vergunning aangepast/ gerepareerd (*zie bijlage 1*). Door al dan niet bewust slordig om te springen met de regels voor de omgevingsvergunning heeft de gemeente wellicht gedacht de grenzen van de vergunning op te rekken.

Twee jaar nadat de fietsverbinding er eigenlijk al had moeten liggen zijn veel vergunningen nog steeds niet op orde. In vogelvlucht is de situatie momenteel als volgt:

- De provincie heeft de ILG-subsidietermijn verlengd. Volgens de stichting gebeurt dit op juridisch onjuiste en onterechte wijze. Wij hebben bij de provincie bezwaar tegen dit besluit aangetekend.
- De provincie heeft de gemeente in haar besluit er nadrukkelijk op gewezen dat zij **niet voldaan heeft aan de eis om een milieuonthefing aan te vragen** en verlangt dit alsnog, een procedure die 4 tot 6 maanden in beslag kan nemen. Tot november van dit jaar dus.
- De gemeente past in allerijl twee reparatiebesluiten toe om te voorkomen dat zij in het komende hoger beroep op voorhand kansloos is. Wettelijk wordt een reparatiebesluit niet zomaar toegepast. Hiervoor moet een duidelijke motivering zijn want projecten worden normaal gesproken getoetst aan het vigerende bestemmingsplan. Reparatiebesluiten zijn in het algemeen bedoeld om bestemmingsplannen actueel te houden. Bij het project Houtmanpad is sprake van een actueel bestemmingsplan (Binnenduinrand 2012) waarin al rekening wordt gehouden met een **recreatieve verbinding**. De stichting vindt dan ook dat de gemeente zich aan deze actuele regelgeving moet houden en daar niet van kan afwijken. De gemeente heeft ook niet onderbouwd waarom er nu opeens zo ver afgeweken zou moeten worden van dit vigerende bestemmingsplan. De voorgestelde reparaties vallen volgens ons NIET binnen de door wet aangegeven kaders.
- In de beginfase van dit project heeft de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK) een negatief advies afgegeven voor dit project. Dit advies is toen genegeerd en simpel terzijde geschoven, naar onze mening een onacceptabele handelswijze.
- Recent zijn wij er door een insider op gewezen dat de gemeente ondanks een wettelijke verplichting **nooit advies heeft gevraagd aan de ARO**. Deze onafhankelijke commissie **moet worden geraadpleegd** wanneer projecten onder landelijk gebied vallen, wat hier toch het geval is. Wij vragen de commissie dan ook de gemeente alsnog te dwingen dit advies door de ARO te laten uitbrengen. De eis van onherroepelijkheid voor de vergunningen heeft de provincie inmiddels laten vallen waardoor er nu ruim gelegenheid is om een zorgvuldig advies van de ARO af te wachten en eventueel tot een beter plan te komen.

- Binnen een paar maanden dient er ook nog een hoger beroep dat door ons is ingesteld nadat wij van de rechter in december gelijk hebben gekregen op onze bezwaren tegen de bomkap.
- Op 23 november 2012 is er uit bezuinigingsoverwegingen door Staatssecretaris van Economische Zaken, de heer dr. Co Verdaas een afrondingsovereenkomst ILG gesloten met Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Na bestudering van dit convenant maken wij hieruit op dat **de ILG subsidie strikt genomen niet meer beschikbaar** is.

Samenvatting: De gemeente is diverse malen onachtzaam en gehaast te werk gegaan en heeft daarmee fout op fout gestapeld. Vergunningen zijn vergeten of slechts gedeeltelijk aangevraagd, de uitwerking van het plan is allerbelabberdst, inspraak is er op een deel van het tracé nooit geweest. Aanbestedingen zijn niet conform de geldende Europese aanbestedingsregels verlopen. De kosten zullen hierdoor voor de gemeente ook enorm oplopen. Door alle vertragingen, ons bezwaar en beroep bij de provincie is het nog maar zeer de vraag of de ILG subsidie werkelijk beschikbaar komt. Los hiervan is het nut van deze fietsverbinding nooit bewezen en zal het landschap zeker worden aangetast.

Overtuigd als zij is van het nooit bewezen nut van deze fietsverbinding en de aantasting van het landschap, zal de stichting de realisatie van dit project zo lang mogelijk proberen tegen te houden. Het is zonneklaar dat het plan niet vóór de verkiezingen uitgevoerd kan gaan worden, en het is alleszins aannemelijk dat er ná de verkiezingen voor dit plan geen meerderheid meer te vinden zal zijn. Wat de gemeente nu doet, lijkt op trekken aan een dood paard met grote financiële consequenties en gezichtsverlies voor de politiek. Wij vragen de commissie dan ook om gezond verstand!

De inhoudelijke bezwaren

Besluit over bruggen

Voor drie van de vijf bruggen (die minder dan 20 m² meten) kan een binnenplanse vrijstelling worden verleend. In art. 18 lid 4 van de planvoorschriften van het bestemmingsplan is bepaald dat binnenplanse vrijstelling kan worden verleend als er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

1. Het straat- of bebouwingsbeeld.

- Het bebouwingsbeeld wordt wel degelijk aangetast. In plaats van kleinschalige bruggetjes in een historisch voetpad worden hier nu buitenproportionele bouwwerken gepland die misstaan in de omgeving. De dubbele bruggen liggen zeer dicht bij elkaar en zullen een massief beeld opleveren. Vrijstelling lijkt ons hier dus niet gerechtvaardigd.

2. Vrijstelling kan worden verleend als er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het landschappelijke beeld en bestaande zichtlijnen, zoals aangegeven in bijlage 3 van de planvoorschriften.

- De zichtlijnen veranderen significant wanneer de juist voor dit landschap zo kenmerkende hoge smalle kwakels verdwijnen en vervangen worden door lagere, langere en ook nog eens dubbele bruggen. De ruimtelijke kwaliteit verslechtert. Vanaf de randweg ontstaat een zichtbare brede strook asfalt dwars door het nu nog groene gebied. De zichtlijn over de Brouwersvaart wordt belemmerd. De gemeente spreekt in haar plannen weliswaar over “gebiedseigen” kwakels, maar heeft duidelijk geen idee van de betekenis van het woord kwakel. De definitie van een kwakel is volgens Van Dale: “Een hoge smalle voetbrug, die met trappen of schuine planken aan weerszijden opgaat. synoniem: kwaak”. **Ergo:** als de gemeente beweert kwakels te zullen bouwen kan er nooit sprake zijn van een geasfalteerd fietspad over lage, brede bruggen want dat zijn domweg geen kwakels. Oftewel, de gemeente voldoet hiermee inhoudelijk niet aan haar eigen plannen. Vrijstelling lijkt ons hier dus niet gerechtvaardigd.

3. Vrijstelling kan worden verleend als er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden.

- De stichting is de mening toegedaan dat de aanleg van de bruggen en gelijktijdige afgraving van de brede groene oever bij de randweg ten koste gaan van de huidige recreatieve functie van deze oever. Vrijstelling lijkt ons hier dus niet gerechtvaardigd.

4. Vrijstelling kan worden verleend als er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de verkeerssituatie ter plaatse.

- Aantasting vindt wel plaats. Voetgangers verliezen mooie voetpadbruggen en krijgen daar kwalitatief slechtere bruggen voor terug. De Houtmanpadbrug bij de Randweg wordt lang en veel te smal. De Schoonoordbrug wordt met fietsers gedeeld met een zeer smal deel voor voetgangers. De overige voetgangersbruggen worden vergezeld van lelijke fietsbruggen. Vrijstelling lijkt ons hier dus niet gerechtvaardigd.

5. Vrijstelling kan ook worden verleend als er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van bestaande monumentale waarden.

- Het historische karakter van het pad wordt wel degelijk onevenredig aangetast. De ARK adviseerde eerder hierover ook negatief. Quote: *“Het geforceerde verloop leidt tot een niet gewenste ingreep in en een aantasting van het karakter van het Westelijk Tuinbouwgebied en is daarmee niet in overeenstemming met de welstandscriteria voor gebiedsdeel Binnenduinrand”*.

De gemeente bevestigt dat aan de hierboven genoemde vijf criteria moet worden voldaan. Vervolgens wordt niet uitgelegd waarom wel aan deze voorwaarden zou worden voldaan.

De gemeente zegt ook: “Er is een stedenbouwkundig advies (nota bene over een landelijke gebied!), verkeerskundig advies en advies betreffende de flora en fauna uitgebracht” De argumenten die ten grondslag liggen aan dit advies worden door de gemeente niet gegeven. **De vraag:** “Waarom een fietsverbinding hier in dit landschap zou passen” wordt dus ook niet beantwoord.

De inventarisatie van de stadsecoloog wordt niet nader omschreven. Bij het intensief zoeken naar de eventuele aanwezigheid van beschermde soorten is de beschermde wijngaardslak over het hoofd gezien, deze slak is regelmatig langs het pad waargenomen, ook in de buurt van de bruggen. Sinds 2010 zijn in dit gebied ook de als zeldzaam aangemerkte notidobila ciliaris, de ramshoornagalwesp (waarnemer Dik Vonk) het elzenbladblaasje en de aarereprijs op waarneming.nl te vinden in dit gebied.

Juridische beoordeling

De stichting is van mening dat de vergunning in ieder geval dient te worden geweigerd omdat de bouwaanvraag in strijd is met; het bestemmingsplan en de redelijke eisen van welstand zoals is bepaald in artikel 2.10, lid 1 van de Wabo. Het stedenbouwkundig advies bevestigt dit ook.

Specifiek: Het bouwplan is in strijd met de voorschriften die gelden voor de op de plankaart aangegeven Rv (recreatieve verbinding). De maximale oppervlakte van een bouwwerk (brug) mag niet meer bedragen dan 10m².

De gemeente legt uit dat. Quote: *“In het eerdere advies was het bestemmingsplan op een andere wijze uitgelegd. Daar waar de bruggen liggen had tevens de bestemming ‘water’ dienen te liggen (dubbelbestemming)”*. Deze uitleg is een understatement. De gemeente bedoelt te zeggen: **“Het bestemmingsplan is FOUT uitgelegd en een dubbelbestemming is volgens het bestemmingsplan niet mogelijk”**

De gemeente legt uit dat de **vergroting** van de oppervlakte van de bruggen noodzakelijk is omdat er een gescheiden fiets- en voetpad moet komen te liggen vanwege verkeersveiligheid en omdat dit een wens zou zijn die naar voren werd gebracht tijdens de inspraak. De verkeersveiligheid is echter nooit een probleem geweest op het Houtmanpad net zoals die niet in gevaar is op het identieke en in het Westelijk Tuinbouwgebied gelegen ‘Ramplaanspad’. Tijdens de inspraak was een meerderheid tegen het totale plan voor dit fietspad langs of over het Houtmanpad. Vergroting en verdubbeling van de bruggen is dus niet noodzakelijk.

Het voorgenomen reparatiebesluit voor wat betreft twee van de vijf bruggen die **groter zijn dan 20m²** is gebaseerd op art. 2.12 lid 1 onder a sub 2 Wabo, in samenhang met art. 4 lid 3 bijlage II Besluit omgevingsrecht (buitenplanse vrijstelling). Dit omdat de hiervoor genoemde binnenplanse vrijstellingsmogelijkheid **niet voldoet**. De wet stelt geen specifieke eisen aan de vrijstelling. Dat betekent niet dat aan geen enkele eis hoeft te worden voldaan. Aangezien in het bestemmingsplan zelf voor bruggen tot 20 m² alleen vrijstelling kan worden verleend in het geval wordt voldaan aan de eerder genoemde vijf eisen, ligt het voor de hand dat bij een vrijstelling die van toepassing is op nog grotere bouwwerken, tenminste ook aan de betreffende criteria wordt getoetst. Verder moet ook aan algemene beginselen van behoorlijk bestuur (deugdelijke motivering, zorgvuldige voorbereiding, goede afweging van belangen) wel zijn voldaan. Er is in ieder geval **geen wettelijke verplichting** om de vergunning te verlenen voor de activiteit bouwen. Die verplichting is er wel als het bouwplan in overeenstemming is met het bestemmingsplan (en daar ging de gemeente tot op heden vanuit).

Verwarring over het bestemmingsplan

Een recreatieve verbinding kan ook kleinschalig en smal zijn en dat hebben de burgers ook altijd begrepen uit de toelichting bij het bestemmingsplan en de daarin opgenomen beschrijvingen van de recreatieve verbinding. Er is echter geen sprake van kleinschaligheid maar van grootschaligheid, **een verdubbeling van het aantal tracés** en te grote, lange bruggen. Het bestemmingsplan voorziet maar in een **1** recreatieve verbinding! Zijnde over het bestaande voetpad over het Houtmanpad. In het huidige plan is sprake van een dubbele verkeersstroom gescheiden door een haag waarmee het karakter van het pad ingrijpend verandert. Er wordt een volkomen nieuwe situatie gecreëerd die niemand van te voren kon bevroeden. In plaats van een iets verbrede route geschikt voor zowel voetgangers als fietsers, passend in het karakter van het Westelijk Tuinbouwgebied zoals het ‘Ramplaanspad’ (of koeiepaadje), komt er nu een dubbel tracé dat visueel en fysiek een enorme impact heeft op de omgeving. Vooral de dubbele bruggen vormen samen een massief en storend element in het landschap.

Conclusie

De Stichting Behoud Houtmanpad en Omgeving bepleit dat de vrijstellingen niet verleend gaan worden omdat de geplande bouwwerken niet voldoen aan de geldende criteria voor vrijstelling. De adviezen van de stedenbouwkundige en de stadsecoloog zijn onvolledig, niet specifiek en onvoldoende concreet.

Via twijfelachtige vrijstellings- en reparatieconstructies worden voortdurend allerlei tot dan toe vastliggende/geldende waarden en uitgangspunten omzeild c.q. onderuit gehaald. Kort samengevat: in bestemmingsplannen waarin A gezegd wordt, blijkt nu ineens B bedoeld te worden en via wat geknutsel met regels kun je er zelfs C van maken waarna de gemeente zich niet meer aan de voor A geldende procedures en protocollen meent te hoeven houden. Veel zaken worden (bewust?) zo vaag mogelijk geformuleerd (bijv. 'recreatieve verbinding') zodat er later allerlei interpretaties aan gegeven kunnen worden. De Zeeweg (4-baans autoweg plus 4-baans fietspad) is op die manier ook te verdedigen als 'recreatieve verbinding' - dezelfde tactiek wordt nu toegepast op de bruggen die van de wet ineens alsmar groter mogen worden. Het ontbreekt ten enen male aan duidelijke definities en zeker aan duidelijkheid richting de burger.

Afwezigheid raadsleden tijdens hoorzitting

De stichting Behoud Houtmanpad was verbaasd over de afwezigheid van drie van de zes gemeenteraadsleden tijdens de hoorzitting. 50% van de bezwaar en beroepschriftencommissie was afwezig zonder opgaaf van redenen en zonder vervanging te regelen. Wij zijn voor deze hoorzitting nota bene door de gemeente zelf uitgenodigd, nadat zij besefte dat de omgevingsvergunning in hoger beroep geen stand zou houden! Wij verwachten in zo'n geval door een complete commissie met een breed politiek spectrum op een serieuze wijze gehoord te worden, zodat de commissie een breder en democratisch gedragen advies kan geven. Het gaat hier immers om een project van 2 miljoen euro dat bij de burgers niet kan rekenen op een groot draagvlak.

Met vriendelijke groet,

Bestuur Stichting Behoud Houtmanpad e.o.

Bijlage 1

Fragment uit brief intern aan csie beheer

Tegen de omgevingsvergunning voor de bouw van de onderdoorgang is bezwaar ingediend.
Tijdens de bezwaarprocedure is ambtelijk (intern) opgemerkt dat de toetsing van de aanvraag aan het bestemmingsplan voor meerdere uitleg vatbaar is. De uitleg die nu is gegeven brengt risico's met zich mee tijdens de procedures bij de Rechtbank en Raad van State. Dit bleek ook te gelden voor de toetsing van de aanvraag van de omgevingsvergunning voor de 5 bruggen.